

Informovaný souhlas pacienta(tky) s výkonem

Chirurgická extrakce a extrakce – obecně v místní anestézii

Vážená paní, Vážený pane,

vzhledem k tomu, že jako svéprávný jedinec se podílíte významným způsobem na diagnostickém a léčebném postupu navrženém u Vaší osoby, máte nezadatelné právo být před Vaším rozhodnutím o těchto postupech podrobně informován(a).

Na základě Vašeho aktuálního zdravotního stavu Vám byla lékařem indikována chirurgická extrakce a extrakce v místní anestézii.

Co je chirurgická extrakce a extrakce:

Jde o extrakci (odstranění, vytržení) zubu, části již dříve extrahovaného zubu nebo více zubů pákou a kleštěmi (extrakce). Popřípadě odstranění zubu, části zubu nebo více zubů po uvolnění okolní sliznice a následně snesení kosti (chirurgická extrakce).

Anestézie:

Výkon je proveden v místní anestézii, to znamená po aplikaci anestetika do místa operace nebo po znecitlivění nervu, který inervuje danou oblast. Pokud je výkon prováděn za hospitalizace, je možno místní anestézii doplnit sedací, tj. zklidněním, až mírným „spánkem“ pacienta, po podání farmaka do žíly, za kterou je odpovědný anesteziolog a během které jsou sledovány životní funkce pacienta.

Jaký je důvod (indikace) tohoto výkonu:

Indikací k tomuto výkonu je:

- zánětlivý proces sliznice a kosti v okolí zubu,
- tvorba cyst (tj. patologických dutin v kosti s vlastní výstelkou) okolo kořene zubu,
- ortodontická léčba,
- destrukce zubu kazem,
- zánět zubní dřeně, který nelze ošetřit konzervačně,
- postižení zánětem kolem kořene zubu, neošetřitelné konzervačně,
- zánět v čelistní dutině dentálního původu,
- možný zdroj infekce pro celý organismus,
- zvětšení lokálních mízních uzlin,
- příčina kolemčelistního zánětu,
- pokročilé parodontózní změny,
- stav před radioterapií v oblasti hlavy a krku.

Alternativy výkonu:

V současné době prakticky neexistuje adekvátní alternativa k tomuto výkonu. Nelze v čelisti ponechat zub, který byl indikován k extrakci. Představuje tak pro pacienta určité riziko možných celkových nebo místních komplikací.

Jaký je režim pacienta před výkonem:

Pokud se výkon provádí v lokální anestézii, nemusí pacient dodržovat žádný speciální režim. Nutná je pečlivá očista chrupu kartáčkem a pastou. K samotnému výkonu je dobré se dostavit s doprovodem.

Jaký je postup při provádění výkonu:

Jde o extrakci zubu, části již dříve extrahovaného zubu nebo více zubů pákou a kleštěmi (extrakce), popřípadě po odstranění okolní sliznice a následně i kosti (chirurgická extrakce). Rána je ve většině případů ošetřena sešitím a u extrakce chirurgické i drénována rukavicovým drénem. Což je „proužek“ gumy velikosti asi 1x5 cm, který je druhý den při kontrole odstraněn a jeho účelem je odvádění tekutiny z rány a tím minimalizace pooperačního otoku. Rána je po odstranění drénu vypláchnuta.

Jaké jsou možné komplikace a rizika:

Aplikace místní anestézie je spojena s celou řadou rizik a komplikací:

- hematom neboli modřina, vznikne při poranění cévy jehlou při aplikaci. Nebezpečný je velký hematom jazyka nebo pod sliznicí na vnitřní straně dolní čelisti, který je překážkou v polykání a dýchání. Terapie spočívá v aplikaci ledových obkladů, protizánětlivých léků, popř. antibiotik a léků podporujících krevní srážení,
- infekce, tj. zanesení bakterií z dutiny ústní do místa vpichu. Léčba je opět aplikací ledových obkladů, protizánětlivými léky, event. antibiotiky a v nezbytných případech chirurgická,
- dlouhotrvající anemizace z vazokonstrikce cév, tj. omezení průtoku krve danou oblastí, může vyvolat nekrotické změny, které ošetřujeme lokálně a farmakologicky,
- změna citlivosti sliznice dané oblasti po odeznění účinku anestetika je přechodného rázu a spadá do oblasti neurologie,
- poranění svalu jehlou může vést ke ztíženému otevírání úst. Následuje rehabilitace, podávání protizánětlivých léků a event. antibiotik,
- z celkových komplikací může nastat alergická a toxická reakce. Při těchto komplikacích může dojít i k ohrožení fungování základních životních funkcí. Jejich léčba je komplexní, ve spolupráci s neurologem, alergologem, anesteziologem a spočívá v podání léků ve formě injekcí nebo tablet a v těžších případech i hospitalizaci pacienta.

Provedení operačního výkonu je spojeno s celou řadou rizik a komplikací:

- při extrakcích horních zubů je poměrně časté otevření čelistní nebo nosní dutiny. Vznikne spojení mezi dutinou ústní a čelistní nebo nosní, toto spojení je uzavřeno slizniční plastikou. Po výkonu je nezdědka krvavá sekrece z nosu, pacient dodržuje dietní a režimová opatření (tj. tekutá strava, zákaz smrkání),
- poškození nervů dutiny ústní jazyka, které se projeví změnou citlivostí dolního rtu, brady, event. dásní, zubů, sliznice dutiny ústní, předních 2/3 jazyka a změnou ve vnímání chuti. Terapie probíhá ve spolupráci s neurologem, popřípadě neurochirurgem. Ve většině případů je farmakologická a návrat do původního stavu je záležitostí dlouhodobou,
- možnou komplikací je dále zlomenina čelisti, ať jde o čelist zdravou nebo postiženou patologickým procesem. Uvedenou komplikaci ošetříme konzervativně (tj. pomocí dlah a mezičelistní fixace) nebo chirurgicky (spojením úlomků kosti kovovým materiálem),
- další možnou komplikací je krvácení po extrakci. To je ošetřeno lokálně stehy, prostředky podporující srážení krve aplikovanými lokálně nebo celkově,
- prodloužení hojení rány po extrakci lokálním zánětem. Léčba spočívá v drenáži a ošetřování rány,
- při extrakci horního zubu moudrosti hrozí odlomení kostěného hrbolu horní čelisti, který se ponechá na původním místě nebo odstraní, v závislosti na lokálních podmínkách,
- při těsném anatomickém kontaktu extrahovaného zubu s okolními zuby je nebezpečí poškození vedlejších zubů během extrakce, které vede k jeho následnému odstranění. Dále je možno poškodit již zhotovenou výplň, protetickou práci nebo korunku vedlejšího zubu,
- zvláště při extrakci pákou je nebezpečí poranění sliznice dutiny ústní, rána se poté ošetří stehy nebo ponechá hojení bez ošetření,
- další možnou komplikací chirurgické extrakce je vznik emfyzému, tj. přítomnost vzduchu v měkkých tkáních. Příčinou je usilovné kýchání, kašláním, smrkáním atd. Postupně dochází k resorpci vzduchu a návratu do původního stavu. Nebezpečí spočívá v přesunu emfyzému do oblasti krku a omezení ventilace,
- při extrakci může být celý nebo část zubu vtlačen do čelistní dutiny. Poté je nezbytné rozšířit otvor do čelistní dutiny a tento zub nebo jeho část z čelistní dutiny vyjmout,
- odlomení kořenové části zubu. Odlomenou část je nezbytné extrahovat (odstranit) chirurgicky.

Jaký je režim pacienta po provedení výkonu:

Po operaci je nutno dbát o důslednou hygienu dutiny ústní, jsou možné výplachy heřmánkem nebo šalvějí, dále i desinfekčními roztoky. Je omezen příjem stravy, která je kašovitě konzistence, bolest je tlumena léky ve formě tablet, někdy jsou ordinována antibiotika. Doba domácího léčení je asi týden, během kterého je několik ambulantních kontrol.

Pacient je edukován o možném riziku pádu po ukončení výkonu – to znamená: pomalu vstávat ze stomatologického křesla a na případnou slabost nebo točení hlavy upozornit personál.

Identifikační údaje pacienta(tky):

Příjmení:		Jméno:		Titul:		RČ:	

Identifikační údaje zákonného zástupce, opatrovníka:

Příjmení:		Jméno:		Titul:		RČ:	

Plánovaný výkon:

Chirurgická extrakce a extrakce – obecně v místní anestézii

Vysvětlující pohovor provedl:

identifikace a podpis lékaře

Prohlašuji, že mi byl náležitě objasněn důvod, předpokládaný prospěch, způsob provedení, následky i možná rizika a komplikace plánovaného výkonu. Dále mi byly vysvětleny možné alternativy včetně jejich komplikací a zdravotní důsledky vyplývající z nepodstoupení plánovaného výkonu. Měl(a) jsem možnost zeptat se lékaře na všechno, co mě ve vztahu k plánovanému výkonu zajímá a obdržel(a) jsem vysvětlení, kterému jsem porozuměl(a). S provedením výše uvedeného výkonu souhlasím.

Dále prohlašuji, že jsem pravdivě informoval(a) ošetřujícího lékaře o dosavadním vývoji svého zdravotního stavu, včetně informací o infekčních nemocech, o zdravotních službách poskytovaných jinými poskytovateli, o užívání léčivých přípravků, včetně užívání návykových látek, a dalších skutečnostech podstatných pro poskytování zdravotních služeb a nezatajil(a) jsem žádné okolnosti svého zdravotního stavu, které jsou překážkou v provedení výkonu či mohou být v jakékoli souvislosti se vznikem komplikací.

Bylo mi podáno vysvětlení, že v případě výskytu neočekávaných komplikací vyžadujících neodkladné provedení dalších výkonů nutných k záchraně mého života nebo zdraví, budou tyto výkony provedeny.

V Ostravě dne:

.....
podpis pacienta(tky), zákonného zástupce,
opatrovníka